

Aan de informateur
De heer mr. S. van Haersma Buma
p/a Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bussum/Woerden, 2 december 2025

Geachte heer Buma,

Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van uw *tussenverslag*. Daarin worden veel onderwerpen die voor de toekomst van Nederland belangrijk zijn besproken. Helaas is het thema 'onderwijs' onderbelicht. In dat verband willen we graag -ten behoeve van het vervolgproces- uw aandacht vragen voor het volgende.

Als vertegenwoordigers van het openbaar funderend onderwijs in Nederland doen wij een oproep: het moet mogelijk worden om samenwerkingsscholen niet alleen via fusie, maar ook direct bij oprichting tot stand te laten komen. Wij lichten deze oproep in deze brief toe.

Een samenwerkingsschool is een school die zowel een openbaar karakter heeft, als een of meerdere bijzondere denominaties kent.¹ Openbaar en bijzonder onderwijs in één school, in één gebouw en met dezelfde leraren. Dit is voor bepaalde gebieden een oplossing voor de onderwijshuisvestingsproblemen², het lerarentekort en/of de onderwijssegregatie die in Nederland aanhoudt³.

In nieuwbouwwijken en krimpgebieden willen openbare en bijzondere schoolbesturen samen één school starten: toekomstgericht, van goede kwaliteit en geworteld in de lokale samenleving. Maar dat mag nu niet. Samenwerkingsscholen zijn voor het eerst wettelijk mogelijk geworden in 2011, als optie om te voorkomen dat in met name rurale gebieden schoolsoorten zouden verdwijnen. Ze kunnen daarom volgens de huidige wetgeving alléén via fusie tot stand komen, als minimaal een van de twee betrokken scholen door een laag leerlingaantal met opheffing wordt bedreigd. Daar zit het probleem: **het stichten van een samenwerkingsschool is nu wettelijk niet mogelijk**. Dit terwijl samenwerkingsscholen ook zonder lage leerlingaantallen van grote toegevoegde waarde zijn.

¹ <https://voo.nl/kennisbank/organisatiebeleid/samenwerkingsschool>.

² <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/bouwen-en-wonen/gedateerde-schoolgebouwen-schreeuwen-om-aanpak>.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/03/11/bijlage-3-eindrapport-onderzoek-onderwijssegregatie-2025>.

Onze verenigingen staan voor de waarden gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting. Wij geloven dat deze waarden pas volledig tot hun recht komen als leerlingen onderwijs krijgen onder de juiste omstandigheden: in goede gebouwen door toegeruste leraren en met elkaar. Waarbij de identiteiten van de verschillende denominaties het gezamenlijke onderwijs versterken.

De VOO en VOS/ABB vragen u dus om in dit mee te nemen in de concrete afspraken die nu worden gemaakt. Geef besturen de ruimte om uit kracht samen te werken en samenwerkingsscholen te stichten – duurzaam, inclusief en in het belang van goed onderwijs.

Voor nadere toelichting zijn wij uiteraard bereikbaar.

Namens VOS/ABB

Frank de Wit

Directeur

Namens de Vereniging Openbaar Onderwijs

Marco Frijlink

Voorzitter